

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державної регуляторної
служби України

____.____. 2023 № _____

РЕКОМЕНДАЦІЇ

щодо організації роботи з повідомлення працівників Державної регуляторної служби України про факти вчинення сексуальних домагань та інших проявів насильства за ознакою статі в Державній регуляторній службі України

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Рекомендації щодо організації роботи з повідомлення працівників Державної регуляторної служби України про факти вчинення сексуальних домагань та інших проявів насильства за ознакою статі в Державній регуляторній службі України (далі – Рекомендації) розроблено на виконання пункту 6 Плану заходів за результатами проведеного гендерного аудиту в Державній регуляторній службі України на 2022-2023 роки, затвердженого наказом Державної регуляторної служби України (далі – ДРС) від 28.12.2022 № 223.

Ці Рекомендації визначають механізм звернення працівників ДРС до Уповноваженої особи (координатора) з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії насильству за ознакою статі (далі – Уповноважена особа) щодо сексуальних домагань та інших проявів насильства за ознакою статі в ДРС.

1.2. У цих Рекомендаціях наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

рівні права жінок і чоловіків – відсутність обмежень чи привілеїв за ознакою статі;

рівні можливості жінок і чоловіків – рівні умови для реалізації рівних прав жінок і чоловіків;

дискримінація за ознакою статі – ситуація, за якої особа та/або група осіб за ознаками статі, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними, зазнає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами або привілеями в будь-якій формі, встановленій Законом України "Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні", крім випадків, коли такі обмеження або привілеї мають правомірну об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними сексуальні домагання – дії сексуального характеру, виражені словесно (погрози, залякування, непристойні зауваження) або фізично (доторкання, поплескування), що принижують чи ображають осіб, які перебувають у відносинах трудового, службового, матеріального чи іншого підпорядкування;

насильство за ознакою статі – діяння, спрямовані проти осіб через їхню стать, або поширені в суспільстві звичаї чи традиції (стереотипні уявлення про соціальні функції (становище, обов’язки тощо) жінок і чоловіків), або діяння, що стосуються переважно осіб певної статі чи зачіпають їх непропорційно, які завдають фізичної, сексуальної, психологічної або економічної шкоди чи страждань, включаючи погрози таких дій, у публічному або приватному житті;

особа, яка постраждала від насильства за ознакою статі, сексуальних домагань (далі – постраждала особа) – особа, яка зазнала насильства за ознакою статі, сексуальних домагань;

кривдник – особа, яка вчинила насильство за ознакою статі;

запобігання насильству за ознакою статі – система заходів, що здійснюються органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями, а також громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, спрямованих на підвищення рівня обізнаності суспільства щодо насильства за ознакою статі, його причин і наслідків, на формування нетерпимого ставлення до насильства за ознакою статі, викорінення дискримінаційних уявлень про соціальні ролі та обов’язки жінок і чоловіків, а також будь-яких звичаїв і традицій, що на них ґрунтуються;

протидія насильству за ознакою статі – система заходів, що здійснюються органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями, а також громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, спрямованих на припинення насильства за ознакою статі, надання допомоги та забезпечення захисту постраждалої особи та отримання нею відшкодування завданої шкоди, а також на належне розслідування випадків насильства за ознакою статі, притягнення до відповідальності кривдників та зміну їхньої поведінки;

гендерна рівність – рівний правовий статус жінок і чоловіків та рівні можливості для його реалізації, що дозволяє особам обох статей брати рівну участь у всіх сферах життєдіяльності суспільства.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків».

2. ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ З ПОВІДОМЛЕННЯМИ ПРО ФАКТИ ВЧИНЕННЯ СЕКСУАЛЬНИХ ДОМАГАНЬ ТА ІНШИХ ПРОЯВІВ НАСИЛЬСТВА ЗА ОЗНАКОЮ СТАТІ

2.1. Організація роботи з повідомленнями про факти вчинення сексуальних домагань та інших проявів насильства за ознакою статі (далі – Повідомлення) базується на таких засадах:

1) знання та обізнаність – інформування працівників ДРС про можливість подання повідомлення до Уповноваженої особи;

2) доступність – забезпечення безперешкодного доступу для подання повідомлення. Процес подання таких повідомлень має бути зручним;

3) довіра – інформування працівників ДРС про виконання державних гарантій захисту постраждалої особи;

4) ефективність – запобігання та реагування на випадки вчинення сексуальних домагань та інших проявів насильства за ознакою статі;

5) прозорість – інформування постраждалої особи про те, як розглядаються її повідомлення.

3. УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА (КООРДИНАТОР) З ПИТАНЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНИХ ПРАВ ТА МОЖЛИВОСТЕЙ ЖІНОК І ЧОЛОВІКІВ, ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ НАСИЛЬСТВУ ЗА ОЗНАКОЮ СТАТІ

3.1. Уповноважена особа визначається наказом Голови ДРС.

3.2. У разі відсутності Уповноваженої особи виконання обов'язків уповноваженої особи (координатора) покладається на одного із заступників Голови ДРС.

3.3. Уповноважена особа організовує роботу ДРС в напрямі:
урахування принципу рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у сфері діяльності ДРС;

проведення аналізу стану забезпечення гендерної рівності та вивчення доцільності застосування позитивних дій з метою подолання асиметрії, дисбалансу, потенційне виникнення яких можливе в ДРС;

координації заходів у сфері запобігання та протидії насильству за ознакою статі;

співробітництва з громадськими об'єднаннями та іноземними неурядовими організаціями, узагальнення інформації, яка надходить від них щодо моніторингу стану дотримання рівності жінок і чоловіків, ситуації у сфері запобігання та протидії насильству за ознакою статі, та спільного вироблення шляхів усунення дискримінації за ознакою статі;

здійснення постійної інформаційно-пропагандистської діяльності щодо ліквідації всіх форм дискримінації за ознакою статі;

вжиття заходів, спрямованих на формування гендерної культури працівників ДРС;

організації прийому працівників ДРС з питань дискримінації за ознакою статі;

розгляду та аналіз звернень працівників ДРС з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, а також з питань вчинення насильства за ознакою статі, вивчення причин, що його зумовлюють, та повідомлення про них правоохоронним органам згідно із законодавством;

навчання працівників ДРС з питань гендерної проблематики, спрямованого на розвиток відповідних навичок під час реалізації функцій і завдань у сфері діяльності ДРС, надання допомоги та захисту постраждалим особам;
вжиття заходів щодо усунення проявів дискримінації за ознакою статі.

4. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ З ПОВІДОМЛЕННЯМИ, ЩО НАДХОДЯТЬ НА ЕЛЕКТРОННУ АДРЕСУ УПОВНОВАЖЕНОЇ ОСОБИ ДРС (КООРДИНАТОРА) З ПИТАНЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНИХ ПРАВ ТА МОЖЛИВОСТЕЙ ЖІНОК І ЧОЛОВІКІВ, ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ НАСИЛЬСТВУ ЗА ОЗНАКОЮ СТАТІ ТА ПІД ЧАС ОСОБИСТОГО ПРИЙОМУ

4.1. З метою прийому звернень постраждалих осіб у ДРС створюється електронна пошта, закріплена за Уповноваженою особою.

4.2. Адреса електронної пошти та графік прийому звернень постраждалих осіб до Уповноваженої особи підлягають опублікуванню на офіційному веб-сайті ДРС.

Уповноважена особа працює у робочі дні з понеділка по п'ятницю згідно із графіком роботи ДРС, що розміщений на офіційному веб-сайті ДРС.

4.3. Повідомлення, що надійшло на електронну пошту Уповноваженої особи чи під час особистого прийому, вноситься Уповноваженою особою до форми Повідомлення (додаток 1).

5. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕНЬ

5.1. Реєстрація та розгляд Повідомлення розпочинається Уповноваженою особою не пізніше наступного робочого дня за днем отримання повідомлення.

5.2. Уповноважена особа для проведення перевірки факту вчинення сексуальних домагань та інших проявів насильства за ознакою статі може одержувати усні та письмові пояснення від працівників ДРС, про діяльність яких ідеться в повідомленні, а також отримувати необхідну інформацію від інших осіб, які обізнані або причетні до фактів або діянь.

5.3. У разі наявності факту вчинення Уповноважена особа в залежності від ступеня його тяжкості вирішує питання про проведення бесіди з кривдником та/або повідомлення про них правоохоронним органам згідно із законодавством.

5.4. За результатами розгляду Повідомлення, Уповноважена особа приймає рішення про наявність або відсутність факту вчинення сексуальних домагань та інших проявів насильства за ознакою статі особою, вказаною в Повідомленні.

5.5. За підсумками роботи із Повідомленнями, внесеними постраждалими особами, один раз на рік Уповноважена особа складає звіт у довільній формі.

Документи і матеріали стосовно розгляду повідомлень, що надійшли до Уповноваженої особи, обліковуються і формуються у справі.

6. СТРОКИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕНЬ

6.1. Повідомлення після реєстрації підлягають обов'язковому розгляду Уповноваженою особою.

6.2. Уповноважена особа розглядає Повідомлення у десятиденний термін з моменту реєстрації Повідомлення.

Цей строк може бути продовжений не більше ніж на тридцять днів.

6.3. Уповноважена особа повідомляє постраждалу особу про результати розгляду Повідомлення не пізніше наступного робочого дня після прийняття рішення про наявність або відсутність факту вчинення сексуальних домагань та інших проявів насильства за ознакою статі особою шляхом надсилання такого рішення на електронну пошту постраждалої особи.

7. ІНШІ ОРГАНИ, УСТАНОВИ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ, НАДІЛЕНІ ПОВНОВАЖЕННЯМИ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНИХ ПРАВ ТА МОЖЛИВОСТЕЙ ЖІНОК І ЧОЛОВІКІВ

7.1. Постраждала особа, окрім звернення до Уповноваженої особи має право звертатися за допомогою до таких суб'єктів:

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини;

спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків (Міністерство соціальної політики України);

центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги у сфері запобігання та протидії насильству за ознакою статі.

7.2. Постраждала особа має право звертатись на Національну гарячу лінію з попередження домашнього насильства, торгівлі людьми та гендерної дискримінації за телефоном 0 800 500 335 та на Урядову гарячу лінію за телефоном 15-47.

**Начальник Управління
правового забезпечення**

Денис ЧЕХУНОВ